

РІШЕННЯ

щодо присудження наукового ступеня доктора наук

Спеціалізована вчена рада з присудження наукового ступеня доктора наук Д 58.053.01 Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка Міністерства освіти і науки України прийняла рішення щодо присудження наукового ступеня доктора педагогічних наук Повідайчику Михайлові Михайловичу на підставі прилюдного захисту докторської дисертації «Теорія і практика формування конкурентоспроможності майбутніх учителів математики в процесі науково-дослідницької діяльності» на правах рукопису за спеціальністю 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти».

19 вересня 2024 року, протокол № 3.

Повідайчик Михайло Михайлович, 1973 року народження, громадянин України, освіта вища: закінчив у 1995 році Ужгородський державний університет за спеціальністю «Прикладна математика», у 2003 році закінчив Ужгородський національний університет за спеціальністю «Економіка підприємства».

Кандидат економічних наук з 2012 року, доцент кафедри кібернетики і прикладної математики з 2014 року.

Працює доцентом кафедри кібернетики і прикладної математики у ДВНЗ «Ужгородський національний університет», Міністерство освіти і науки України, м. Ужгород, з 2012 року до теперішнього часу.

Докторська дисертація виконана на кафедрі загальної педагогіки і педагогіки вищої школи ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

Рекомендовано до захисту 31 травня 2024 року.

Здобувач має 63 наукових публікації за темою дисертації, з них: 2 монографії (1 одноосібна, 1 колективна), 3 статті у журналах, що індексуються у наукометричній базі Web of Science (у співавторстві); 21 стаття у наукових фахових виданнях України і зарубіжних періодичних виданнях; 25 публікацій апробаційного характеру; 12 публікацій, які додатково відображають результати дисертації.

Опоненти:

Поліщук Віра Аркадіївна, доктор педагогічних наук за спеціальністю 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти, професор кафедри соціальної роботи, Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, професор кафедри спеціальної та інклюзивної освіти – дала позитивний відгук із зауваженнями:

1. Дисертація носила б більш довершений характер, якби дослідник розкрив прогностичні аспекти теоретичних і практичних підходів до формування конкурентоспроможності майбутніх учителів математики у ЗВО в контексті сучасних викликів (інтеграційних та міграційних процесів, упровадженням дистанційної та дуальної форм навчання, розширення можливостей академічної мобільності здобувачів освіти) та ризиків, зумовлених війною Росії проти України та її народу.

2. Вважаємо, що розділі 2 дисертації «Розвиток конкурентних якостей майбутніх учителів математики в сучасній освітній практиці», в якому дослідник

розкриває досвід професійної підготовки майбутніх учителів математики та формування їх конкурентоспроможності в ЗВО України (підрозділ 2.1 дисертації) та у закордонних закладах вищої освіти (підрозділ 2.2 дисертації), вартувало завершити порівняльним аналізом зарубіжного і вітчизняного досвіду та виявлених і окреслених при цьому закономірностей і тенденцій.

Позитивно оцінюючи розроблену дослідником систему формування конкурентоспроможності майбутніх учителів математики у процесі науково-дослідницької діяльності та визначення педагогічних умов ефективного її функціонування вважаємо, що до переліку умов ефективного функціонування системи (залучення майбутніх учителів математики до науково-дослідницької діяльності з першого курсу; створення конкурентного освітнього середовища в ЗВО; мотиваційно-стимулювальний супровід формування конкурентоспроможності майбутніх учителів математики через застосування комплексу педагогічних стимулів; урахування індивідуально-стильових особливостей; забезпечення ефективної партнерської взаємодії суб'єктів) вартувало додати умову готовності викладачів ЗВО до формування конкурентоспроможності майбутніх вчителів математики у процесі цілісної системи їх професійної підготовки, орієнтованої на дослідження і здійснюваної через дослідження.

4. Вважаємо, що у підрозділі 3.3 «Можливості освітнього середовища, орієнтованого на дослідження, в процесі формування якостей конкурентоспроможного педагога», перелік функцій науково-дослідницької діяльності студентів у ЗВО дисертанту вартувало доповнити функціями креативності, самореалізації і формування соціальної зрілості здобувачів освіти.

5. Оцінюючи використовуваний дисертантом інструментарій визначення рівнів сформованості компонентів конкурентоспроможності майбутніх вчителів математики у процесі науково-дослідницької діяльності вважаємо за доцільне зауважити, що в роботі доцільно було деталізувати процедуру узагальненого визначення рівнів сформованості окремих компонентів конкурентоспроможності майбутніх вчителів математики; особливо це стосується компонентів, для моніторингу сформованості яких дослідником використовувалися декілька методик.

6. Вважаємо за доцільне зауважити, що для визначення рівнів сформованості окремих компонентів конкурентоспроможності майбутніх учителів математики у процесі науково-дослідницької діяльності автором були розроблені і використовувалися авторські методики, авторські тести, що має в роботі місце при моніторингу когнітивного і операційно-діяльнісного компонентів; вважаємо, що ці авторські розробки вартувало подати у додатках, що сприяло б їх практичному насиченню та згадати (заявити) про ці розробки у науковій новизні.

7. Задля здійснення процедури кількісного порівняння динаміки рівнів сформованості конкурентоспроможності здобувачів освіти в експериментальній та контрольній групах на етапах констатувального (вхідний) та контрольного (підсумковий) зрізів було проведено математичну обробку отриманих результатів. Для кількісного виявлення взаємозв'язку між значеннями рівнів обох

груп респондентів застосовано лінійний коефіцієнт кореляції Пірсона. Вважаємо, що ці матеріали доцільно було подати у додатках.

Прошкін Володимир Вадимович, доктор педагогічних наук за спеціальністю 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти, професор кафедри комп'ютерних наук і математики, Київський столичний університет імені Бориса Грінченка, професор кафедри математики і фізики – дав позитивний відгук із зауваженнями:

1. Підрозділ 1.2 роботи дещо переобтяжений характеристикою основних дефініцій дослідження. Вважаємо, що цей матеріал варто було б представити у табличній формі із зазначенням власних пояснень, уточнень, зауважень, що базуються на критичному осмисленні наукових підходів, тлумачень, висновків із досліджуваної проблеми.

2. Під час висвітлення концептуально-теоретичних передумов дослідження автором, на нашу думку, забагато уваги приділено аналізу наукових праць з економіки.

3. У роботі (розділ 2) проаналізовано досвід США і деяких європейських країн (Німеччини, Великобританії, Фінляндії) щодо формування конкурентоспроможності майбутніх учителів математики. У цих країнах накопичений значний досвід професійної підготовки майбутніх педагогів, адаптація якого сприяє підвищенню ефективності формування їх конкурентоспроможності. З огляду на це, вважаємо, варто було б більш чітко зазначити, що саме із зарубіжного досвіду використано в процесі експериментальної роботи.

4. У розділі 4 дисертантом представлено засоби навчання, зокрема інформаційно-комунікаційні технології, освітні онлайн-платформи та ін., які забезпечують успішне формування конкурентоспроможності майбутніх учителів математики. Вважаємо, що вартувало б розглянути технології штучного інтелекту, які також є дієвим засобом формування досліджуваної якості у майбутніх педагогів.

5. Зважаючи на пандемію COVID-19, в умовах якої відбувався педагогічний експеримент, автору варто було б розкрити більш детально аспекти організації дистанційного навчання та освітньої комунікації майбутніх учителів математики в процесі формування їх конкурентоспроможності.

6. У викладі четвертої педагогічної умови (врахування індивідуально-стильових особливостей майбутніх учителів математики в процесі формування їх конкурентоспроможності), доцільно було б приділити більше уваги механізмам її реалізації.

Семеніхіна Олена Володимирівна, доктор педагогічних наук за спеціальністю 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти, професор кафедри інформатики, Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка, професор кафедри інформатики – дала позитивний відгук із зауваженнями:

1. У п. 1.1 автор посилається на концепцію природничо-математичної освіти як чинник, що обумовлює потребу формування конкурентоспроможності

майбутніх учителів математики. Водночас в роботі не демонструється, як саме STEM-освіта може впливати на конкурентоспроможність вчителя математики.

2. У п. 1.2 здобувач визначає цифрову компетентність учителя математики у розрізі таких складових: інформаційної, комунікативної, професійної. Чи не є це суперечністю: цифрова компетентність вчителя містить професійну?

3. У п. 1.2 когнітивний компонент конкурентоспроможності вчителя математики представлений сукупністю знань: психолого-педагогічних, особливостей педагогічної діяльності в конкурентному середовищі, полікультурному просторі, освітніх інновацій і т. д. Чому до цього переліку не віднесені предметні (математичні) знання, адже становлення вчителя математики їх передбачає (і професійна компетентність також)?

4. За результатами прочитання рукопису залишається відкритим питання: чим конкурентоспроможність учителя математики відрізняється від конкурентоспроможності вчителів інших предметів? Як ця відмінність увиразнена в авторській системі?

5. У тексті роботи не назначено, як саме автор визначив педагогічні умови. Чи проходили педагогічні умови експертну оцінку?

6. У П. 5.1 зазначено: «на адаптаційному етапі в студентів формуються уявлення про конкурентоспроможність педагога, відбувається усвідомлення її необхідності, розвиток деяких психічних процесів і окремих складових КС (цифрової, дослідницької, полікультурної компетентності, здатності працювати в команді (соціальної компетентності) та ін.)». Вважаємо, у роботі варто було б візуалізувати структуру конкурентоспроможності через компоненти і складові цих компонентів.

7. Потребують більш чіткого подання критерії для оцінки викладачами різних видів/результатів діяльності студентів при визначенні рівня сформованості їх фахових умінь (гностичних, проєктувальних, конструктивних). Такі критерії подані описово, хоча в таблицях 5.12, 5.13 та рис. 5.4 фіксується їх кількісна динаміка.

На докторську дисертацію та реферат дисертації надійшли відгуки:

Відгук на дисертацію

1. Доктора педагогічних наук, професора, завідувача кафедри педагогіки та інноваційної освіти Національного університету «Львівська політехніка» Тетяни Горохівської.

Відгук позитивний. Є зауваження:

1) У роботі спостерігається дисбаланс у обсягах окремих підрозділів. Так, підрозділ 1.1 дисертації має 16 сторінок, а підрозділ 1.2 – 45 сторінок. Робота мала б довершений характер, якщо матеріал у підрозділах був поданий більш рівномірно.

2) У роботі доцільно було б більш широко подати авторське бачення перспектив того, як запропонована модель системи формування конкурентоспроможності майбутніх учителів математики в процесі науково-дослідницької діяльності відповідає новітнім завданням підготовки педагогів, які найближчим часом мають забезпечити якісне розв'язання завдань Нової української школи.

3) У дисертаційному дослідженні (розділи 4 і 5) автором досить ґрунтовно представлено педагогічні умови, які забезпечують ефективне функціонування системи формування конкурентоспроможності майбутніх учителів математики в процесі науково-дослідницької діяльності та окреслено шляхи їх реалізації. Вважаємо, що доцільно було б глибше розкрити це питання у висновках.

Відгуки на реферат

2. Доктора педагогічних наук, професора, професора кафедри вищої математики та методики навчання математики, проректора з наукової роботи Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини Тетяни Годованюк.

Відгук позитивний. Є зауваження: «...у рефераті варто було б охарактеризувати діагностичний інструментарій моніторингу сформованості конкурентоспроможності майбутніх учителів математики; подати графічно зміст конкурентоспроможності вчителя математики, що забезпечило б компактність і чіткість представлення її складових та дало б змогу інтерпретувати взаємозв'язки між ними».

3. Кафедри педагогіки Київського національного університету імені Тараса Шевченка (протокол №1 від 29 серпня 2024 року), за підписом завідувача кафедри, доктора педагогічних наук, професора Алли Марушкевич.

Відгук позитивний. Є зауваження: «...у рефераті бажано було б представити не лише виявлені переваги застосування системи формування конкурентоспроможності майбутніх учителів математики у процесі науково-дослідницької діяльності, але й виклики, які доводилося долати під час експериментальної роботи».

4. Кафедри соціальної роботи та педагогіки вищої школи Волинського національного університету імені Лесі Українки (протокол №1 від 28 серпня 2024 року), за підписом завідувача кафедри, доктора педагогічних наук, професора Світлани Чернети.

Відгук позитивний. Зауважень немає.

5. Кафедри педагогіки, професійної освіти та управління освітніми закладами Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського (протокол №1 від 21 серпня 2024 р.), за підписом завідувача кафедри, доктора педагогічних наук, професора Ольги Акімової.

Відгук позитивний. Зауважень немає.

6. Доктора педагогічних наук, професора, директора департаменту освіти і науки, молоді та спорту Закарпатської ОДА Мар'яни Марусинець.

Відгук позитивний. Є зауваження: «У рефераті занадто детально розкривається зміст п'ятого розділу дисертації у порівнянні з іншими».

У дискусії взяли участь члени докторської ради:

Ніна СЛЮСАРЕНКО, доктор педагогічних наук, спеціальність 13.00.04, зауваження: «Наявний дисбаланс структурних частин роботи як у дисертації, так і у представленні розділів дисертації у рефераті. У рефераті потрібно було представити, який діагностичний інструментарій використовували. Вартувало

краще зацентувати увагу на понятійному апараті, тобто розкрити більше термінів та представити їх у рефераті».

Ольга СОРОКА, доктор педагогічних наук, спеціальність 13.00.04, зауваження: «Серед різних компетентностей вчителя-математика багато уваги приділено саме дослідницькій, але досить мало конкурентологічній компетентності, вартувало звернути на неї більше уваги. Щодо моделі, то чому ендогенні чинники представлені у структурно-змістовому блоці? Хоча зверху у моделі чинники формування конкурентоспроможності (політичні, економічні), і якщо б перенести їх туди, то, це було би навіть цікавіше. Також компоненти структурно представлені у змістовому блоці, а в аналітико-результативному – критерії; компоненти «просяться» до критеріїв. Яким чином волонтерська робота відноситься до науково-дослідної діяльності – у дисертації це розписано, але з реферату це незрозуміло. На сторінці 22 реферату наголошено, що під час формування складових конкурентоспроможності велику роль відіграють гуманітарні дисципліни (психологія, ділова українська мова, філософія). У моделі вони відображені освітніми компонентами гуманітарної і психолого-педагогічної підготовки. Хотілося б побачити взаємозв'язок між цими гуманітарними дисциплінами і дослідницькою діяльністю».

Наталія Микитенко, доктор педагогічних наук, спеціальність 13.00.04, зауваження: «До ендогенних чинників, які зумовлюють необхідність реалізації розробленої системи, поруч із формами, моделями навчання, напрямками освітньої діяльності, вартувало б представити і методи навчання».

Світлана КАЛАУР, доктор педагогічних наук, спеціальність 13.00.04, зауваження: «...доцільним є використання у дисертації штучного інтелекту. Варто було більш ґрунтовніше описати особливості конкурентоспроможності вчителів математики. У моделі дуже розширено описані методи, технології і засоби, недостатньо представлені форми. Щодо графічного відображення, то можна зробити висновок про те, що низький рівень теж є результатом конкурентоспроможності. Відтак варто було би рівні просто поділити, не давати зв'язку із результатом».

Іван ЦІДИЛО, доктор педагогічних наук, спеціальність 13.00.04, зауваження: «У процесі представлення результатів дослідження хочеться бачити більше ролі математики. Можливо, той чи інший розділ математики має особливий вплив на розвиток конкурентоспроможності майбутніх педагогів».

Григорій ТЕРЕЩУК, доктор педагогічних наук, спеціальність 13.00.01, зауваження: «У дисертації бракує специфіки діяльності вчителя математики, хоча в методах це простежується».

При проведенні таємного голосування виявилось, що із 14 членів докторської ради, які взяли участь у голосуванні (з 7 докторів наук за профілем дисертації), проголосували:

«За» – 14 членів докторської ради,

«Проти» – немає,

недійсних бюлетенів – немає.

Висновок докторської ради

За результатами вивчення й аналізу дисертаційної роботи Повідайчика Михайла Михайловича «Теорія і практика формування конкурентоспроможності майбутніх учителів математики в процесі науково-дослідницької діяльності». відгуків офіційних опонентів: доктора педагогічних наук, професора, професора кафедри спеціальної та інклюзивної освіти Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка Поліщук Віри Аркадіївни, доктора педагогічних наук, професора, професора кафедри математики і фізики Київського столичного університету імені Бориса Грінченка Прошкіна Володимира Вадимовича, доктора педагогічних наук, професора, професора кафедри інформатики Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка Семеніхіної Олени Володимирівни, а також на підставі відгуків про дисертацію і реферат дисертації та матеріалів захисту дисертації спеціалізована вчена рада з присудження наукового ступеня доктора наук

ухвалює:

Дисертація Повідайчика Михайла Михайловича є самостійним завершеним науковим дослідженням актуальної проблеми теорії і методики професійної освіти.

Дослідження виконано відповідно до тем кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи ДВНЗ «Ужгородський національний університет» «Розвиток вітчизняної педагогічної освіти у світовому контексті» (державний реєстраційний номер 0118U004996) і кафедри кібернетики і прикладної математики «Вдосконалення системи професійної підготовки майбутніх учителів математики та інформатики у контексті цифровізації та модернізації змісту освіти» (державний реєстраційний номер 0123U1092656). Тема дисертації затверджена вченою радою ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (протокол №5 від 09.04 2024).

Актуальність дослідження. У сучасних умовах проблема конкурентоспроможності є актуальною як для національної економіки, виробничих підприємств, організацій, так і освітньої галузі. Проте основні положення теорії конкуренції недостатньо інтерпретуються у процесі аналізу трендів і закономірностей розвитку вітчизняної системи освіти. Необхідність звернення до проблеми конкуренції в цій сфері зумовлена потребою суспільства у конкурентоспроможних учителях, котрим притаманний новий стиль педагогічного мислення, які володіють креативними підходами до вирішення освітніх проблем, адекватно реагують у нестандартних навчальних, виховних, комунікативних ситуаціях, що забезпечує якісне виконання професійних функцій та надає переваги в конкурентних відносинах у процесі педагогічної діяльності.

Конкурентоспроможний учитель математики повинен володіти не тільки предметними знаннями, а й здатністю донести їх до учнів, зацікавити їх математикою, що вимагає низки якостей (володіння дидактичними і дослідницькими вміннями, навичками організації педагогічного партнерства, цифровою грамотністю, лідерськими здібностями та ін.) і передбачає навчання

впродовж життя. Формування цих компетентностей відбувається через активну участь студентів у науково-дослідницькій діяльності, що є універсальною формою розвитку конкурентних якостей майбутніх учителів математики і пронизує всі компоненти професійної підготовки педагогів. Реалізація в освітньому процесі ЗВО парадигми «навчання через дослідження» дає можливість повною мірою розвивати у здобувачів вищої освіти інтелектуальні й творчі здібності, готовність до самореалізації у професійній сфері.

Найсуттєвіші результати дослідження, одержані дисертантом, полягають у визначенні та обґрунтуванні теоретико-методичних засад та розробці й експериментальній перевірці системи формування конкурентоспроможності майбутніх учителів математики у процесі науково-дослідницької діяльності.

Наукова новизна і теоретичне значення дослідження полягають в тому, що *вперше*:

- *обґрунтовано* концепцію формування конкурентоспроможності майбутніх учителів математики у процесі науково-дослідницької діяльності, яка реалізується на таких рівнях: методологічному (синтез системного, компетентнісного, середовищного, інтегративного, особистісного, кібернетичного, практикоорієнтованого, дослідницького, задачного підходів), теоретичному (охоплює мету і завдання, низку вихідних категорій, понять), практичному (містить етапи і послідовність упровадження системи формування конкурентоспроможності майбутніх учителів математики у процесі науково-дослідницької діяльності, а також реалізацію педагогічних умов, які забезпечують її ефективне функціонування; відображає взаємодію компонентів конкурентоспроможності вчителів математики, критерії і показники, рівні її сформованості).

- *спроектовано та експериментально перевірено* систему формування конкурентоспроможності майбутніх учителів математики у процесі науково-дослідницької діяльності, яка охоплює такі блоки: концептуально-цільовий (мета, завдання, методологічні підходи, загальні і специфічні принципи); структурно-змістовий (ендогенні чинники, зміст і компоненти конкурентоспроможності вчителя математики (мотиваційний, когнітивний, операційно-діяльнісний, особистісно-рефлексивний)); процесуально-технологічний (етапи (адаптаційний, базовий, інтегрувальний), освітні компоненти, навчально-методичне і змістово-технологічне забезпечення, яке реалізується в межах освітнього середовища ЗВО, орієнтованого на дослідження); аналітико-результативний (критерії, показники, рівні сформованості конкурентоспроможності майбутніх учителів математики, результат);

- *розроблено і впроваджено* модель освітнього середовища ЗВО, орієнтованого на дослідження, яка містить такі складники: цільовий, організаційний, інформаційно-ресурсний, технологічний, змістовий, результативний компоненти, сферу взаємодії суб'єктів науково-дослідницької діяльності в межах підсередовищ: навчального (теоретична підготовка майбутніх учителів математики через дослідження, самостійна робота), практико-професійного (навчальні і виробничі практики, волонтерська діяльність, неформальна освіта), позааудиторної професійно спрямованої роботи

(ініціативна науково-дослідницька діяльність поза навчальними планами і програмами);

– *визначено і реалізовано* педагогічні умови ефективного функціонування системи формування конкурентоспроможності майбутніх учителів математики у процесі науково-дослідницької діяльності (залучення майбутніх учителів математики до науково-дослідницької діяльності з першого курсу; створення конкурентного освітнього середовища в ЗВО задля формування конкурентоспроможності майбутніх учителів математики; мотиваційно-стимулювальний супровід формування конкурентоспроможності майбутніх учителів математики через застосування комплексу педагогічних стимулів; урахування індивідуально-стильових особливостей майбутніх учителів математики у процесі формування їх конкурентоспроможності; забезпечення ефективної партнерської взаємодії суб'єктів формування конкурентоспроможності майбутніх учителів математики);

– *запропоновано* авторське тлумачення поняття «конкурентоспроможність учителя математики» і на основі теорії конкуренції «п'яти сил» М. Портера визначено його зміст: конкуренція в освітній сфері (психолого-педагогічна, предметно-методична компетентності, професійна спрямованість); потенційні конкуренти (конкурентологічна, полікультурна, цифрова, дослідницька компетентності); нові форми, моделі навчання, напрями освітньої діяльності (професійна мобільність, здатність до навчання впродовж життя, інноваційна, рефлексивна компетентності); роботодавці (соціальна, культурна, підприємницька, лідерська компетентності); споживачі освітніх послуг (компетентність педагогічного партнерства, особистісні здібності до педагогічної діяльності);

– *уточнено* компоненти, критерії, показники та рівні сформованості конкурентоспроможності майбутніх учителів математики, основні характеристики і функції науково-дослідницької діяльності;

– *удосконалено* форми, методи, технології і засоби формування конкурентоспроможності майбутніх учителів математики у процесі науково-дослідницької діяльності, діагностичний інструментарій моніторингу рівня сформованості досліджуваної якості.

Набули подальшого розвитку положення щодо змісту професійної підготовки і шляхів формування конкурентоспроможності майбутніх учителів математики, особливостей дослідницької компетентності вчителя математики як однієї з провідних характеристик, що уможливорює успішну педагогічну діяльність в умовах конкуренції.

Практичне значення отриманих результатів полягає в розробці і впровадженні в освітній процес підготовки майбутніх учителів математики навчальних посібників і методичних рекомендацій, авторських програм та електронних ресурсів, які розкривають теоретичні і практичні засади процесу формування конкурентоспроможності майбутніх педагогів і забезпечують його реалізацію, а саме: посібників: «Основи соціальної інформатики», «Розробка автоматизованих систем навчання та контролю знань учнів і студентів»; методичних рекомендацій: «Вища математика. Основи теорії ймовірностей»,

«Математико-статистичні методи аналізу даних», «Збірник завдань з математики для професійної орієнтації вступників», «Збірник завдань Всеукраїнських олімпіад з математики Ужгородського національного університету», «Методичні рекомендації до виконання наукових робіт», «Інноваційні технології підготовки фахівців у вищій школі», «Деякі графічні та аналітичні методи розв'язування задач з параметрами», «Деякі методи розв'язування раціональних нерівностей», «Логічні задачі для учнівсько-студентського наукового гуртка», «Організаційно-методичні засади формування конкурентоспроможності вчителя математики в процесі науково-дослідницької діяльності»; програми факультативного курсу «Конкурентоспроможність сучасного педагога»; навчально-методичного забезпечення формування конкурентоспроможності майбутніх учителів математики у системі Moodle.

Теоретичні положення і методичні матеріали дисертаційного дослідження можуть бути використані викладачами ЗВО у процесі розробки навчально-методичного забезпечення професійної підготовки майбутніх учителів математики, педагогами закладів загальної середньої освіти (ЗЗСО), студентами під час самоосвітньої діяльності.

Апробація результатів дослідження. Основні положення й результати дослідження висвітлено на наукових, науково-практичних конференціях і семінарах різних рівнів, зокрема:

– *міжнародних*: «Теорія прийняття рішень» (Ужгород, 2012 р.); «Сучасна система освіти і виховання: досвід минулого – погляд у майбутнє» (Київ, 2015 р.); «Сучасні тенденції розвитку освіти і науки в інтердисциплінарному контексті. Діалог культур як чинник інтеграції (Варшава – Ужгород – Херсон, 2019 р.); «Актуальні проблеми психології, педагогіки та соціальної роботи» (Дрогобич, 2019 р.); «Фундаментальні та прикладні дослідження: сучасні науково-практичні рішення і підходи. Міждисциплінарні перспективи» (Баку – Банська Бистриця – Ужгород – Херсон, 2019 р.); «Perspectives of world science and education» (Осака, 2020 р.); «Impact of modernity on science and practice» (Едмонтон, 2020 р.); «Надання соціальних послуг в умовах децентралізації: проблеми та перспективи» (Ужгород, 2020 р.) «Проблеми сучасних природничо-математичних наук та методик їх викладання» (Глухів, 2020 р.) «World science: problems, prospects and innovations» (Торонто, 2021 р.); «Modern science and practice» (Бостон, 2021 р.); «Розвиток порівняльної професійної педагогіки у контексті глобалізаційних та інтеграційних процесів» (Київ – Хмельницький, 2021 р.); «Current trends in the development of science and practice» (Хайфа, 2021 р.); «Trends and prospects development of science and practice in modern environment» (Женева, 2021 р.), «Research work in the system of training teachers in technological fields» (Берлін, 2024 р.);

всеукраїнських: «Актуальні питання теорії та практики психолого-педагогічної підготовки майбутніх фахівців» (Хмельницький, 2014 р.); «Актуальні питання теорії та практики психолого-педагогічної підготовки майбутніх фахівців» (Хмельницький, 2015 р.); «Актуальні питання сучасної педагогіки: творчість, майстерність, професіоналізм» (Кременчук, 2018 р.); «Сучасні тенденції соціально-гуманітарного розвитку України та світу» (Харків,

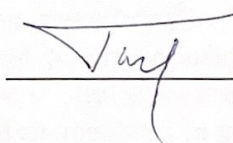
2019 р.); «Вітчизняна наука на зламі епох: проблеми та перспективи розвитку» (Переяслав-Хмельницький, 2019 р.); «Актуальні питання теорії та практики психолого-педагогічної підготовки майбутніх фахівців» (Хмельницький, 2019 р.); «Сучасні тенденції соціально-гуманітарного розвитку України та світу» (Харків, 2020 р.); «Актуальні питання сучасної науки: історія, теорія, практика» (Харків, 2023 р.); «Вітчизняна наука на зламі епох: проблеми та перспективи розвитку» (Переяслав, 2023 р.). «Актуальні питання сучасної науки: історія, теорія, практика» (Харків, 2024 р.).

Публікації. За темою дисертаційного дослідження опубліковано 63 наукові і науково-методичні праці, зокрема: 2 монографії (1 одноосібна, 1 колективна), 3 статті у журналах, що індексуються в наукометричній базі Web of Science (у співавторстві); 21 стаття у наукових фахових виданнях України і зарубіжних періодичних виданнях; 25 публікацій апробаційного характеру; 12 публікацій, які додатково відображають результати дисертації.

Дисертаційна робота Повідайчика Михайла Михайловича на тему «Теорія і практика формування конкурентоспроможності майбутніх учителів математики в процесі науково-дослідницької діяльності» відповідає профілю спеціалізованої вченої ради Д 58.053.01, вимогам «Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 листопада 2021 року» 1197, а її автор заслуговує присудження наукового ступеня доктора педагогічних наук зі спеціальності 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти».

На підставі результатів таємного голосування та прийнятого висновку докторська рада присуджує **Повідайчику Михайлові Михайловичу** науковий ступінь доктора педагогічних наук за спеціальністю 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти».

Головуючий на засіданні
спеціалізованої вченої ради
з присудження наукового
ступеня доктора наук Д 58.053.01

Григорій ТЕРЕЩУК

Вчений секретар
спеціалізованої вченої ради
з присудження наукового
ступеня доктора наук Д 58.053.01

Галина МЕШКО

19 вересня 2024 року